

AZ MTA KONCEPCIÓJA A TUDOMÁNY SZEREPÉRE A HAZAI INNOVÁCIÓS RENDSZER MEGÚJÍTÁSÁBAN

CONCEPTION OF HAS ON THE ROLE OF SCIENCE IN THE RENEWAL OF THE HUNGARIAN INNOVATION SYSTEM

ELŐZMÉNYEK

Nagy jelentőségű, a KFI-szereplők számára reményt keltő döntés volt, hogy a Kormány prioritásává tette a hazai innováció fejlesztését, és Magyarországot a közeljövőben a térség vezető innovátor országává kívánja tenni. Ezt a szándékot fejezte ki az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) létesítése is. 2018. október 4-én megjelent „a kutatási, fejlesztési és innovációs rendszer intézményrendszerének és finanszírozásának átalakításáról” szóló 1481/2018. (X. 4.) kormányhatározat, amely részletesen meghatározza a Magyarország versenyképességének növelését célzó átalakítások ütemtervét.

Az MTA határozott szándéka, hogy hagyományaihoz és nemzeti küldetéséhez híven, értékei és erényei megőrzésével, a benne rejlő lehetőségek és alkotóenergiák felszabadításával járuljon hozzá egy új, a magyar tudományosság felemelkedését szolgáló tudománypolitika megszületéséhez és megvalósításához. Ennek megfelelően egy ITM–MTA-megállapodás mielőbbi megszületésének elősegítésére az MTA az ITM-től kapott munkaanyag figyelembevételével elkészítette saját munkaanyagát. Ez az összefoglaló az MTA tudományos osztályainak elnökei, kutatóhálózati intézményvezetői és további akadémiai vélemények összegzése alapján készült, de még nem tekinthető az MTA hivatalos testületi álláspontjának. Előrebocsátjuk, hogy az MTA-kutatóhálózat vezetői és tagjai elfogadják a tőlük és a Kormánytól teljesen független, külföldi szaktekintélyek közreműködésével, hiteles nemzetközi gyakorlat szerint végrehajtott átvilágítást. Az átvilágítás elveiről és módszereiről jelen dokumentumban külön nem szólunk, mivel azok a 7 MTA által és a 7 Kormány által delegált tagból álló MTA Kutatóhálózati Tudományos Elnöki Bizottság feladatkörébe tartoznak. Hasonló átvilágításnak meg kell történnie az egyetemek, állami kutatóintézetek és az innovációban részt vevő gazdasági társaságok esetében is, figyelembe véve az Európai Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatósága által 2016-ban készített szakértői értékelést a magyar K+F-rendszerrel, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal 2017-ben tett javaslatát a KFI-stratégia megújítására is. A hazai KFI-rendszer komplex átvilágítása nélkül az MTA intézethálózata átstrukturálá-

sának szükségessége nem alapozható meg. Amennyiben megállapítást nyer, hogy átalakításra van szükség, akkor abban – a magyar tudományosság melletti elkötelezettséggel – az MTA partner kíván lenni.

A KFI-RENDSZER EGÉSZÉ

A hazai KFI helyzete és állapota

A magyar tudomány és KFI nemzetközi pozíciói megfelelnek az ország gazdasági fejlettségének. Ha összevetjük a KFI-rangsorban meghatározott értéket a GDP/fő alapján készített rangsorral, láthatóvá válik, hogy Magyarország ennek megfelelően teljesít (lásd 2. melléklet).

Az ITM-munkaanyagban alkalmazott innovációs mutató magában foglalja az alapkutatót és az innovációt egyaránt, így abból nem derül ki, hogy a hazai alapkutató kiválóan – európai összehasonlításban az egyik legjobb hatékonysággal – hasznosítja a versenytársainál szűkebb hazai forrásait, jelentős külföldi (például ERC) forrásokat vonva be a hazai tudásgazdaságba. A specifikus mutatók egyértelműen mutatják, hogy 2010–2017 között Magyarország ezen a téren javította pozícióit (lásd 7. melléklet). Kutatóink a mai munkavállalói kör egyik legversenyképesebb csoportját alkotják (lásd 3. melléklet).

Az EU-ban a versenyképesség növelése érdekében 2002 és 2015 között jelentősen nőtt, míg ugyanekkor Magyarországon csökkent a GDP-arányos KFI állami forrásainak nagysága. A folyó működési támogatás leglátványosabb visszaesése a felsőoktatási KFI területén volt, ahol az állami/kormányzati támogatás 2011 óta mintegy kétharmadára esett vissza. Alacsony a bérszínvonal, ennek következménye az elvándorlás, a túlterheltség, a széttöredezettség, a kontraszelekció. A közvetlen versenytársakhoz képest kevés a kutató, az innovátor és az innovációmenedzser, kevés a kutató- és fejlesztőhely. Számottevően javult, de sok esetben még mindig nem versenyképes a kutatási infrastruktúra és az adminisztrációs háttér. Nem kutatásbarát a jogszabályi környezet (közbeszerzési szabályok, honosítás, külföldi kutatók foglalkoztatása stb.).

Tudomány- és innovációpolitika

Az elmúlt közel egy évtizedben a kormányzat számos jelét adta annak, hogy komoly szerepet szán a tudományos világnak, a kutatásnak, fejlesztésnek, innovációnak az ország társadalmi és gazdasági felvirágoztatásában, regionális, európai és globális szerepének erősítésében. Jelentős épített és kutatási infrastruktúra-fejlesztések kezdődtek, fejlődésnek indult a kutatói életpályarendszer (posztdoktori és Bolyai-ösztöndíj, Lendület és Élvtal program). Ezeket az erőfeszítéseket

a tudományos közösség számos nemzetközi elismerést kiváltó eredménnyel és nemzetstratégiai jelentőségű kutatások indításával viszonzta (agykutatás, kvantumtechnológia, fehérjekutatás, nemzeti víztudományi program, tantárgy-pedagógiai program stb.).

Hazánk szellemi tőkéjében, innovatív fejlődésének előmozdításában döntő fontosságú a Magyar Tudományos Akadémia hazai és nemzetközi tekintélye (márkájának értéke), intézményeinek és kutatóinak felkészültsége és nemzetközi kapcsolatrendszere. Az elmúlt évtizedekben Magyarországon nem tudott kibontakozni egyetlen széles körű egyetértésre támaszkodó, hosszú távú, átfogó nemzeti tudományos és innovációs stratégia sem. Éppen ellenkezőleg, az annak létrehozására tett periodikus kísérletek miatt az alulfinanszírozott KFI-rendszert tovább terhelte a folyamatos átszervezés okozta bizonytalanság. Az összegyűlt tapasztalatok és jó gyakorlatok alapján azonban mára egy távlatokban gondolkodó nemzeti KFI-rendszer megteremtésének küszöbéhez értünk. A várt áttöréshez a legjobb politikai, gazdasági és tudományos erők összefogása, hosszú távú együttműködése szükséges. Reményünk szerint ez elvezet a fent említett, a kutatást és annak utánpótlását veszélyeztető problémák megoldásához.

A nemzeti KFI-stratégia megalapozásához szükség van a hazai KFI-rendszer teljes körű állapotfelmérésére, amelyet nemzetközi kritériumok szerint, nemzetközi összehasonlítást is lehetővé téve kell elvégezni. Ennek a folyamatnak a tudományt érintő része sem korlátozódhat az MTA kutatóhálózatának átvilágítására, hanem ki kell terjednie az egyetemek, az állami kutatóintézetek és a közforrásokból részesedni kívánó gazdasági társaságok innovációs tevékenységére, valamint az innovációt támogató, menedzselő, kiszolgáló intézmények hasonló szempontok szerinti felmérésére is.

Az ITM-munkanyag a közvetlen anyagi megtérülés vállalkozásélénkítő és versenyelőnyt biztosító hasznosulása szempontjából értékeli a kutatás-fejlesztés-innováció egész kérdéskörét. Ezt a megközelítést ki kell egészíteni az emberiség, a társadalom és a nemzet javát szolgáló új tudományos kutatásokkal és felismerésekkel. Ezen összetett kérdéseket vizsgáló kutatásoknak sajátos szabályaik és folyamataik vannak, amelyeket a nemzeti érdekeket előtérbe helyező tudománypolitika szempontjából szintén alapvető fontosságúnak tartunk. Ilyen témák például az oktatás innovatív módszerei, a lakosság egészségi állapotának javítása, a demográfiai folyamatok, a technológiai fejlődés nem kívánt mellékhatásai, a klímaváltozáshoz kapcsolódó kihívások, a nagy ellátórendszerek hatékonyságjavítását és méltányos hozzáférhetőségét célzó fejlesztések.

A társadalomtudományok fokozott szerepe a természettudományi és műszaki kutatások eredményeinek sikeres megvalósításában, az európai kutatástámogatási rendszerben egyre hangsúlyosabbá válik. Fontos, hogy ezeken a területeken is fellendüljön a hazai innovációs aktivitás. Ezek magas színvonalú hazai művelése nélkülözhetetlen a nemzeti identitás, értékek és érdekek védelméhez.

Az előrelépés stratégiai pilléreként kell tekinteni a hagyományosan kiváló magyar alapkutatásra, és azt megőrizve, tovább erősítve kell a másik két pillért, az alkalmazott kutatást és a vállalati innovációt fejleszteni, illetve a közöttük való „átjárást” erősíteni. Továbbra is szükség lesz az alapkutatás állami finanszírozására, sőt annak jelentős növelésére.

A KFI-rendszer átalakításakor a következő elvek érvényesülését tartjuk alapvetőnek:

- a személyi feltételek (megfelelően képzett kutatók és fejlesztők) figyelembevételével;
- a meglévő kiválóságokra való építkezés;
- a rendszer finanszírozásának tervszerű és radikális mértékű javítása;
- a túlzott centralizáció és bürokrácia elkerülése;
- a hazai „innovációs ökoszisztéma” valamennyi szereplőjének párhuzamos erősítése;
- a rendszer szereplőinek együttműködésre való ösztönzése;
- a kutatásban, innovációban meglévő versenyhelyzet kihasználása;
- a különböző tudományterületek és kutatási célok sajátosságainak figyelembevételével;
- fokozatos átalakítás, kiszámíthatóság és tervezhetőség.

A kutatás és innováció személyi feltételei

A kutatásra, innovációra alkalmas személyek számaránya a világon mindenütt csekély a populáción belül. Megbecsülésük, megtartásuk, gondozásuk, lehetőségekhez juttatásuk egyedi megközelítéseket igényel. Ki kell használnunk a vezető kutatók, iskolateremtő személyiségek nélkülözhetetlen szerepét a tehetségek felfedezésében, a kutatás és az innováció melletti elkötelezésében. Ki kell használni azt a lehetőséget is, amit a külföldi kapcsolatok jelentenek a hazai tehetségek kibontakoztatásában.

Az egyetemek alapfeladata továbbra is a felsőfokú szakemberképzés és ezzel együtt a kutatói utánpótlás biztosítása, de a tehetséges fiatal kutatóknak az élvonalbeli kutatásba való bevezetésében változatlanul elengedhetetlen az egyetemektől független kutatóintézetek szerepe is. Szorgalmazni kell ezért az egyetemek és az MTA-kutatóhálózat együttműködését a hazai fiatal tehetségek felkutatása, a tudományba való bevezetése és tervszerű képzése terén. A kutatóintézetek különböző egyetemekkel való közös kutatási programjai révén segíteni kell az egyetemi szféra nemzetközi versenyképességét (lásd 6. melléklet).

A kapacitás növeléséhez nem tudjuk nélkülözni a külföldön már sikeres kutatók hazahozását, a hazai fiatalok elvándorlásának csökkentését. Szembe kell néznünk azzal a gyöngeségünkkel is, hogy versenytársainkhoz képest nagyon kevés nálunk a külföldi tudós, diák, mérnök. Fel kell tárnunk ennek okait (fizetés,

nyelvi nehézségek, adminisztratív akadályok, diplomák és tudományos címek elismerésének nehézsége stb.).

A stratégiaalkotás és a beavatkozások tervezése során az innovációban részt vevő gazdasági szereplők bevonásával tisztáznunk kell, hogyan képzeljük el az „innovációs láncban” tevékenykedőket. Milyen képzettségű, tapasztalatú, motivációjú szakemberekre van szüksége a tudománynak, innovatív iparnak, tudás-menedzsmentnek, szakpolitikának és szakigazgatásnak? Külföldi példák alapján például a PhD-képzésben növelni kellene az olyan fiatalok számát, akik nem az akadémiai szférában, hanem a versenyszférában tervezik a karrierjüket.

A finanszírozási rendszer fejlesztése

Az ITM-munkanyagban javasolt KFI finanszírozási rendszer elveit és struktúráját előremutatónak tartjuk. Hozzáteszük, hogy az innovációs ökoszisztéma számos eleme szorul javításra, átalakításra (például: szellemi tulajdon védelme, piacra juttatás stb.).

A versenyképességet súlyosan akadályozza, a fenntarthatóságot is veszélyezteti a KFI-rendszer több évtizedes alulfinanszírozottsága. A fenyegetettséget fokozza, hogy 2020-tól kezdődően ma még nem láthatók a források új KFI-pályázatok meghirdetésére. Az emberi és az anyagi erőforrások növelését össze kell hangolni. Elengedhetetlen egy vonzó kutatói életpályamodel kialakítása. *A Kutatási Alapot fokozatosan bővíteni, növelni kell*, és működését a tapasztalatoknak, igényeknek megfelelően felül kell vizsgálni. Az alapkutatások ciklusa eltér az alkalmazott, illetve projektszemléletű kutatásoktól, ezért fontos az alapkutatásokkal foglalkozó intézményrendszer hosszú távon kiszámítható stabil működésének biztosítása.

A vállalkozások elsősorban azokat a kutatásokat finanszírozzák, amelyekből az üzleti szervezeteknek közvetlenül mérhető hasznuk keletkezik, így az alapkutatásokat meghatározó mértékben továbbra is az államnak, az alkalmazott kutatásokat pedig az államnak a versenyszférával együtt kell finanszíroznia. Erre szolgál az alkalmazott kutatások terén a megfelelő, célzott pályázati rendszer, a szervezett segítség a szabadalmak elkészítésében és menedzselésében.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KUTATÓINTÉZETEI

Az intézetek fő feladatai

Egy akadémiai kutatóközpont/önálló kutatóintézet feladatait három fő, egymással összekapcsolódó csoportba lehet osztani:

1. Alapkutatások (felfedező kutatások): ezek témáit a tudomány belső fejlődése, világszerte elért legfrissebb eredményei határozzák meg. A támogatás fő kri-

tériuma a kiválóság és a várható (tudományos, társadalmi) hatás, társadalmi hozadéka a legfrissebb eredmények, módszerek, elméletek ismerete és továbbadása.

2. Alkalmazott (célzott) kutatások: a versenyszféra vagy a Kormány megrendelése alapján végzett, az alapkutatási eredményekre és az azokban felhalmozott tudásra támaszkodó kutatások.
3. Kutatási eredményekre alapozott, társadalmi célú szolgáltatások: tanácsadás tudományos kérdésekben (például: gazdaság, környezetvédelem), tudományos utánpótlás képzése, oktatás, a tudomány népszerűsítése, a nemzeti hagyaték ápolása (például: irodalmi és zeneszerzői archívumok, gyűjtemények tudományos feldolgozása), valamint sok speciális közérdekű tevékenység (például: *Nemzeti Atlasz*, *A magyar nyelv nagyszótára*, Nemzeti Szeizmológiai Hálózat). A nemzeti kulturális örökség kutatása soha meg nem szűnő, fel nem adható kötelezettséget jelent.

Az intézethálózat átalakításáról nem lehet beszélni a három feladat együttes figyelembevétele nélkül. Az alapkutatások tekintetében az MTA igen jól teljesít, bizonyos mércék (például az egységnyi anyagi támogatás alapján készített rangos publikációk száma) szerint Európa legeredményesebb intézethálózata (lásd 1. és 3. melléklet). Társadalmi célú szolgáltatásait is közmegelegedésre látja el. Fokozottabb bevonása az alkalmazott kutatásokba és az innovációs folyamatokba mindannyiunk közös érdeke (lásd 5. melléklet).

A kutatóintézet-hálózat szerkezete

Az akadémiai intézethálózat jelentős átstrukturálását az ország innovációs teljesítményének mielőbbi érezhető javítása érdekében nem tartjuk indokoltnak. Minden átszervezésnek nagy költsége van (nemcsak pénzben, hanem munkaidőben, energiában, bizalomban, megbontott kapcsolatrendszerben is), és a várt eredmény gyakran elmarad. Átszervezni csak akkor szabad, ha annak jelentős előnyei nyilvánvalóan bizonyíthatók, jó példákkal igazolhatók. A legfontosabb, hogy a meglévő kiválóságokat megőrizzük, és ne kockáztassuk. Elsősorban nem az alapkutatás, hanem az alkalmazott kutatás és az innováció terén van lemaradásunk. Az ideális kutatóközpontban a három feladat ellátását összeköti a közös tudományterület, melyen belül a feladatok megfelelő elosztása és az együttműködés egyaránt megvalósul. Ennek megfelelően az a törekvés, amely külön alrendszerbe rendezve mereven szétválasztaná az alap- és alkalmazott kutatást végző intézményeket, erősen vitatható. A háromféle feladat finanszírozása nyilvánvalóan eltérő elvek alapján kell hogy működjön, de szervezeti elkülönülésük csak indokolt esetben célszerű, földrajzi elkülönülésük pedig egyértelműen negatív hatású.

Lényegesnek tartjuk, hogy az MTA égisze alatt mind az alapkutatás, mind az alkalmazott kutatás tovább működjön (lásd. 4. melléklet). Ugyanakkor jogi, finanszírozási és más ösztönzésekkel az MTA-kutatóhálózat alkotórészei számára is elő kell segíteni a funkcionális kapcsolódást az innovációs lánc többi képviselőjével. A nemzeti prioritások érvényesülését az MTA-támogatott kutatócsoportok esetében alkalmazott módszerhez hasonlóan lehetne megerősíteni: az ITM/NKFIH létrehozhat és működtethet további tematikus kutató- és fejlesztőcsoportokat, laboratóriumokat, de nagyon fontosnak tarjuk, hogy ezek a rokon témákban már meglévő erős kutatóintézetekkel vagy egyetemi tanszékekkel legyenek földrajzi és személyes kapcsolatban. *Csak így lehetséges a meglévő infrastruktúrális és személyi kapacitások bevonása a fejlesztés és innováció folyamatába.*

A több intézményre kiterjedő, sőt nemzeti szintű, multidiszciplináris programok szervezése szükségképpen hálózatszerű. A résztvevők saját szakértelmükre támaszkodva és saját erőforrásaikat is használva kutatnak, de rendszeres találkozókkal, belső pályázatok segítik a közös célok megfogalmazását és megvalósítását, akár vállalati partner bevonásával. Az ilyen hálózatok szervezésében támaszkodni lehet a már működő programok tapasztalataira, melyeket az Akadémia vagy kutatóintézetei szerveztek (például: agykutatás, tantárgy-pedagógia, vízkutatás). Kulcsfontosságú, hogy ezeknek a programoknak a vezetésére a tématerületet reprezentáló, az érintetteket integrálni képes szakmai kiválóságokat nyerjük meg.

A globális éltudomány vérkeringésébe való intenzív bekapcsolódást kiválóan szolgálhatja egy új „Institute for Advanced Study”, melynek küldetése a szétaprózott egyetemi vagy intézeti szintű kutatások nemzetközi trendek és célok alapján való összehangolása és irányítása lenne. Az intézet megszervezésében és működtetésében az MTA kész vezető szerepet vállalni.

A kutatóintézet-hálózat finanszírozása

A fent megfogalmazott háromféle feladat részben Max Planck-jellegű, részben Fraunhofer-jellegű finanszírozást feltételez; hangsúlyozzuk azonban, hogy a német példa méreténél, hagyományainál és finanszírozási struktúrájánál fogva összességében nem jelent valós alternatívát a magyar kutatási intézmények működtetésére. Egy MTA-kutatóközpont, illetve önálló kutatóintézet költségvetése jelenleg is alapvetően négy forrásból tevődik össze: költségvetési támogatásból, saját kutatási eredményeinek hasznosításából, tudományos szolgáltatásaiból befolyt díjakból és a versenykörülmények között elnyert hazai és nemzetközi pályázatokból. (A kutatóintézetek működési kiadásainak átlagosan 46%-át fedezi az eredeti előirányzat szerinti működési támogatás.) Ez a Fraunhofer-rendszerhez áll közel, de az arányokat tudományterületenként eltérően kell megállapítani.

Az alapkutatás finanszírozásában a stabilitás döntő tényező; vezető kutatókat nem lehet rövid vagy akár középtávú kutatási feladatok függvényében alkal-

mazni, majd utána szélnek ereszteni. Meg kell határozni kutatóintézményenként egy költségvetési alapfinanszírozást, mely tartalmazza a főállású kutatók bérét (kutatói törzsgárda), a központi kutatási infrastruktúra fenntartását, karbantartását és fejlesztését, a kutatások kiszolgáltatását, menedzselését és az üzemeltető intézmény fenntartását. Ezt a „bázis”-jellegű finanszírozást külön csatornán kell biztosítani, külön mechanizmussal, természetesen észszerű időközönként újraértékelve. A stabilitás biztosítása érdekében javasoljuk, hogy az MTA intézményi alapfinanszírozása az ITM-mel tervezett megegyezés keretében kerüljön vissza az MTA költségvetési fejezetébe.

Az alkalmazott kutatási tevékenység részben olyan pályázati vagy megbízási formában finanszírozható, melyben a témát vagy közvetlenül a versenyszféra, vagy az ITM határozhatja meg. A társadalmi célú szolgáltatások finanszírozása nyilvánvalóan nem oldható meg egységesen, de javasoljuk, hogy például az intézethálózatnak az oktatásban vagy a tudomány népszerűsítésében vállalt szerepét anyagilag is ismerjék el.

Az intézeten belüli, csoportok közötti forráselosztás maradjon továbbra is az intézményvezető joga és felelőssége. A nemzetközi normák és tudományterületi sajátosságok alapján nem megfelelően teljesítő kutatócsoportok működését – amennyiben az átvilágítás vagy a későbbi rendszeres „review” ilyen kimutat – felül kell vizsgálni. A téma fontossága esetén a kutatócsoportot meg kell erősíteni kiemelkedő fiatalok, akár külföldi kutatószemélyiségek meghívásával. A megszüntetés korántsem az egyetlen választható lehetőség ilyenkor sem.

Az MTA nemzeti szerepvállalásának megerősítése

A Magyar Tudományos Akadémia közel 250 éve, 1990 után megújuló módon végzi rendkívül gazdag, a nemzetet és a nemzeti politikát támogató, szolgáló tevékenységét. Széchenyi alapítói szándékának megfelelően, állásfoglalásait mindenkor a tudományos tények és elvek tisztelete és a magyar nemzet iránti elkötelezettsége szerint adja ki. Meghatározó szerepe van a magyar tudomány részvételében a nemzetközi tudományos és innovációs szervezetekben és hálózatokban. Mintegy 17 000 kutató köztestületként, nemcsak tagjainak és kutatóintézeteinek a képviselője, hanem a magyar tudomány minden (hazai és külföldi) művelőjének.

„Tudomány minden politikában” (Széchenyi István)

Az Akadémián és intézeteiben számos olyan kutatás folyik (nemcsak a társadalomtudományok, de például a környezetvédelem, mezőgazdaság, orvostudományok területén is), melynek eredményei szakpolitikai döntéseket készíthetnek elő. A választott politikusok joga és felelőssége eldönteni, hogy a tudományos tények és vélemények milyen szerepet kapnak a politikai döntésekben. A tudományos té-

nyek ismerete azonban kétségkívül javítja a szakpolitikai döntéshozatal minőségét. Közös érdekünk tehát, hogy a szakpolitikai jelentőségű kutatási eredmények minél teljesebben, torzítás nélkül jussanak el a döntéshozókhoz.

Jelenleg azonban nehézséget okoz, hogy nem állnak rendelkezésre az ehhez szükséges intézményes csatornák, például parlamenti bizottságok vagy minisztériumi tudományos tanácsadók. Szintén hátráltatja a tudományos tanácsadás és döntéshozói tájékozódás lehetőségeit, hogy hiányoznak az olyan politikai vitafórumok, ahol a pártok, politikai irányzatok képviselői és a különféle szakemberek, köztük a tudomány képviselői és más érintettek kifejtethnék nézeteiket, amelyek a tudományos tényeken túl politikai értékválasztást is tükrözhetnek.

A Magyar Tudományos Akadémia felajánlja, hogy a kormányzati politika tudományos támogatására közpolitikai „tudás- és technológiatranszfer”-szolgáltatást hoz létre. Ennek része lehet a politikai döntéshozók közvetlen tájékoztatása mellett az is, hogy évente több fontos nemzeti sorskérdést, társadalmi problémát, fejlődési lehetőséget, dilemmát érintő kérdésben átfogó jelentést készít, nyilvánosan megvitát és közread. A nyilvánosság és a politikai döntéshozók tájékoztatása során bemutatja a nemzet érdekében végzett munkáját. A Magyar Tudományos Akadémiát missziója nem csupán a tudományos kiválóságok, nem is elsősorban saját intézményrendszerének munkatársai, hanem sokkal inkább a teljes tudományos közösség képviselőjévé avatja, amelynek tagjai egyetemi, akadémiai és állami kutatóintézeti vagy vállalati kutató-fejlesztő helyeken tevékenykednek. Az MTA mindent meg kell hogy tegyen megfelelő tájékoztatásuk, véleményük figyelembevétele, méltányos és következetes képviselőjük, tudományos hivatásuk gyakorlása és nemzetet szolgáló tevékenységük zavartalan folytatása érdekében. Az MTA feladatának tekinti, hogy az egész magyar tudományos közösséget bevonja a tudományos és innovációs „paradigmaváltás” előkészítésébe és megvalósításába.

MELLÉKLETEK

1. Az akadémiai kutatóintézet-hálózat 2010–2015 közötti tevékenységéről készült három tudományterületi beszámoló. https://mta.hu/data/dokumentumok/MTA_strategiai_koncepcio/1_melleklet_MTA_strategiai_koncepcio/1_melleklet_.pdf
2. A magyar tudomány és kutatás-fejlesztés nemzetközi pozíciói és az előrelépés lehetőségei. https://mta.hu/data/dokumentumok/MTA_strategiai_koncepcio/1_melleklet_.pdf
3. Innovációs és eredményességi mutatók. https://mta.hu/data/dokumentumok/MTA_strategiai_koncepcio/3_melleklet.pdf

4. Válogatott innovációs eredmények az Akadémián. https://mta.hu/data/dokumentumok/MTA_strategiai_koncepcio/4_melleklet.pdf
5. Az Akadémia szerepe a nemzeti KFI finanszírozási és intézményrendszerben. https://mta.hu/data/dokumentumok/MTA_strategiai_koncepcio/5_melleklet_2.pdf
6. MTA–EMMI együttműködési megállapodás. https://mta.hu/data/dokumentumok/MTA_strategiai_koncepcio/6_melleklet.pdf
7. European Innovation Scoreboard, 2010–2017. https://mta.hu/data/dokumentumok/MTA_strategiai_koncepcio/7_melleklet.pdf